

Projekt

z dnia 19 marca 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ ŁĄDKA-ZDROJU**

z dnia 13 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łądek – Zdrój na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz 40 i 572) w związku z art 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. Z 2021 r. poz. 1249, z 2023, poz.535) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łądek – Zdrój na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXIX/219/2021 Rady Miejskiej Łądko-Zdroju z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łądko-Zdroju.

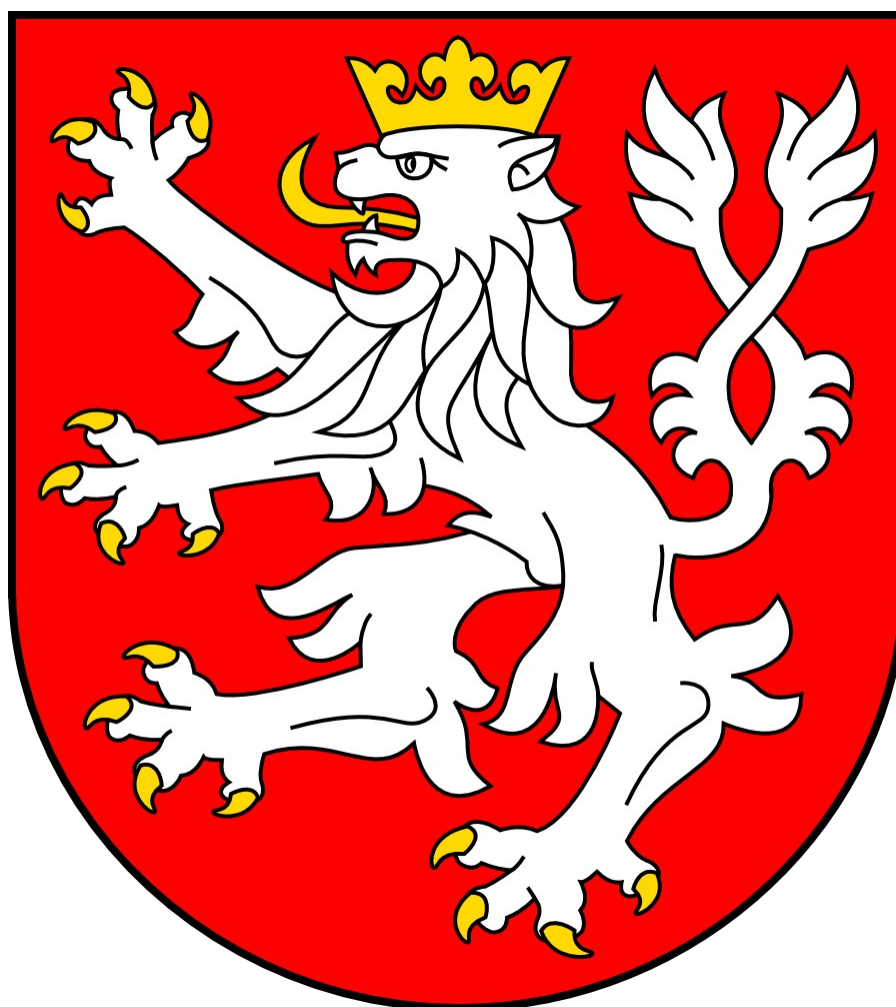
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Łądko-Zdroju

Małgorzata Bednarek

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Łądku-Zdroju
z dnia 13 marca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE ŁĄDEK-ZDRÓJ NA LATA 2024-2030**

**Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju
Luty 2024 rok**

Spis treści

<u>Wstęp:</u>	4
<u>I. Informacje ogólne</u>	7
<u>II. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Łądek-Zdrój</u>	9
<u>III. Analiza SWOT zjawiska przemocy domowej</u>	20
<u>IV. Cele i zadania</u>	23
<u>V. Adresaci programu</u>	31
<u>VI. Realizacja programu</u>	31
<u>VII. Źródła finansowania</u>	32
<u>VIII. Wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja programu</u>	32
<u>IX. Podsumowanie</u>	32

Wstęp:

Przemoc domowa to zjawisko powszechne, choć ciągle objęte pewnym społecznym tabu. Jest to zjawisko występujące coraz częściej, o dużej szkodliwości społecznej. Przemoc domowa polega na jednorazowym albo powtarzającym się umyślnie działaniu lub zaniechaniu, wykorzystującym przy tym przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa często przejawia różne rodzaje przemocy towarzyszące sobie nawzajem. Pokrzywdzone w wyniku przemocy domowej najczęściej są kobiety, które z powodu wstydu oraz wyuczonej bezradności często powstrzymują się przed zerwaniem toksycznej relacji. Często cierpią także dzieci z powodu doznanej przemocy lub są jej świadkami, co kaleczy je psychicznie i emocjonalnie a skutki takiej przemocy doświadczonej w okresie dzieciństwa są nieodwracalne i często objawiają się w życiu dorosłym. Ofiarami przemocy domowej są również osoby starsze i niepełnosprawne. Przez analizę dotychczas podejmowanych działań przez odpowiednie instytucje i służby pomocowe wynika, że zjawisko przemocy domowej występuje we wszystkich grupach społecznych i jest niezależne od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc domowa jest intencjonalnym działaniem celem przejęcia kontroli nad drugą osobą. Jest procesem, który ma charakter intencjonalny co oznacza, że działania sprawcy są świadome i zamierzone. Jest rodzajem relacji, w której jedna ze stron podporządkowana jest drugiej, bowiem sprawca wykorzystuje swoją przewagę fizyczną, psychiczną, ekonomiczną lub społeczną, aby zdominować swoją ofiarę. Jest to także relacja, w której tzw. sprawca podejmując działania lub zaniechując ich doprowadza do naruszenia praw i dóbr osobistych ofiary przemocy domowej. Tym samym powoduje szkody fizyczne i psychiczne jak także wywołuje cierpienie u osoby, która doznaje tej przemocy. Jeśli osoba doświadczająca przemocy domowej w porę nie zareaguje i nie uwolni się od tyranii partnera, z czasem będzie jej coraz trudniej przerwać błędny krąg przemocy. Miesiące, a czasem nawet całe lata upokorzeń zmieniają u ofiary postrzeganie samej siebie. Zaczyna ona stopniowo przejmować taki obraz własnej osoby, jaki wmawia jej oprawca. Wówczas jedynym

wyjściem jest zwrócenie się do instytucji, które dysponują środkami prawnymi pomagającymi karać sprawców przemocy. Przemoc domowa w myśl obowiązującego prawa jest przestępstwem ściganym z urzędu. Podstawowym dokumentem uprawiającym instytucje i służby do podejmowania natychmiastowych działań celem pomocy osobie doznającej przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy:

- **Fizyczna** - polega na naruszeniu nietykalności cielesnej np. poprzez: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, gaszenie papierosów na ciele, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, szarpanie np. za włosy lub uszy, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.
- **Psychiczna** - jest podstawą wszelkich form przemocy. Polega na wywieraniu presji na osobę w celu sprawowaniu nad nią kontroli i podporządkowania jej swojej woli. Jej istotą jest naruszenie godności osobistej. Stanowi podstawę wszelkich innych form przemocy i zazwyczaj z nimi współwystępuje. Przykładem mogą być: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów i planów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna poprzez kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, uniemożliwianie schronienia, degradacja werbalna czyli wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb i wulgaryzmów, straszenie z zastosowaniem siły.
- **Seksualna** - dotyczy sfery seksualnej, jej celem jest poniżenie drugiej osoby, odebranie jej godności, polega na naruszeniu intymności. Jej istotą jest zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Występuje wówczas przymus, bezpośrednie użycie siły lub emocjonalny szantaż, groźba lub podstęp by osobę skłonić do preferowanego zachowania np.: gwałt, molestowanie seksualne, wymuszanie pożycia, obmacywanie, dotykanie intymnych części ciała, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, uwagi i żarty o charakterze seksualnym, przymuszanie do oglądania treści o charakterze seksualnym bądź pornograficznym itp.;
- **Ekonomiczna** - dotyczy sfery materialnej, polega na celowym niszczeniu własności, pozbawianiu środków lub tworzeniu warunków, gdy trudno jest zaspokoić podstawowe potrzeby m.in. uniemożliwianiu podjęcia pracy zarobkowej i wymuszanie pracy nieodpłatnej, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczeniu

rzeczy, zabieraniu pieniędzy, ograniczanie dostępu do zasobów rodziny, w przypadku wspólnej firmy na nieopłacaniu składek, ubezpieczeń i niewypłacaniu zarobionych pieniędzy, tłumaczeniu się z każdej wydanej złotówki, pozbawieniu informacji na temat stanu majątku rodziny, zaciąganiu kredytów i pożyczek na wspólne konto, zmuszaniu do spłacania długów, sprzedawaniu rzeczy osobistych bądź wspólnych bez uzgodnienia, demolowanie mieszkania.

- **Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej** - polega na straszaniu, poniżaniu osób przez internet lub przy użyciu telefonu, robieniu zdjęć lub rejestrowanie filmów bez zgody drugiej osoby, publikowanie ich w internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów, tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają.
- **Inny rodzaj zachowań** - zaniedbanie, niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu czy zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych, leków.

W oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przez osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

- małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
- małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej.

Za osobę stosującą przemoc domową rozumie się osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej wobec w/w osób. Świadkiem przemocy domowej jest z kolei taka osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub sama widziała akt przemocy domowej.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, osobie doznającej przemocy udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem poprzez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnego zajmowanego mieszkania z osobą doznającą tej przemocy oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej. Ważną kwestią jest zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Podczas kontaktu z osobą doznającą przemocy domowej informuje się o możliwości przeprowadzenia przez lekarza pierwszego kontaktu bezpłatnego badania lekarskiego mającego na celu ustalenie przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz o wydaniu zaświadczenia lekarskiego przez dany podmiot medyczny. Udziela się pomocy osobie doznającej przemocy w formie uzyskania mieszkania ale tylko w przypadku kiedy nie posiada ona tytułu prawnego do mieszkania zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową.

Natomiast wobec osób stosujących przemoc domową podejmuje się działania mające na celu zapobieganie ich kontaktów z osobami doznającymi przemocy domowej, kierowanie osób stosujących przemoc na programy korekcyjno-edukacyjne także programy psychologiczno-terapeutyczne. Udział w takich programach ma na celu powstrzymanie osoby stosującej przemoc do dalszego krzywdzenia najbliższych w rodzinie oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowanie zjawiska przemocy szeroko rozumianej.

I. Informacje ogólne

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 został opracowany zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej są następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2009 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- Strategia Rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2021-2027;
- Ocena zasobów pomocy społecznej Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju,

- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Gmina Łądek-Zdrój jest gminą miejsko-wiejską, położoną w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim, w południowo-zachodniej części kraju. Gmina graniczy z następującymi gminami: od północy z gminą miejsko-wiejską Złoty Stok, od południa z gminą miejsko-wiejską Stronie Śląskie; od południowego zachodu z gminą miejsko-wiejską Bystrzyca Kłodzka; od północnego zachodu gminą wiejską Kłodzko. Powierzchnia Gminy wynosi 11 727 ha, czyli 117 km², co stanowi 7,14% powierzchni powiatu kłodzkiego oraz 0,59 % powierzchni województwa dolnośląskiego. Gmina jest gminą miejsko-wiejską, której centrum administracyjne stanowi miasto Łądek-Zdrój położone nad rzeką Białą Łądecką (długość 52,7 km). W skład Gminy wchodzi 9 sołectw: Konradów, Kąty Bystrzyckie, Lutynia, Orłowiec, Radochów, Skrzyńka, Stójków, Trzebieszowice, Wójtówka wraz z Wrzosówką. Łądek-Zdrój położony jest w odległości 25 km od miasta powiatowego, zaś od stolicy województwa dolnośląskiego – Wrocławia oddalony jest o 116 km.

Gmina Łądek-Zdrój ma 7428 mieszkańców, z czego 3.883 stanowią kobiety, a 3.545 to mężczyźni. W gminie Łądek-Zdrój liczba osób urodzonych w roku 2021 wynosiła 42 a liczba zgonów – 139 osób a w 2022 39 urodzeń i 137 zgonów. Gmina Łądek-Zdrój na 31 grudnia 2021 roku dysponowała 325 lokalami komunalnymi w tym 37 lokalami socjalnymi. Na koniec 2022 roku liczba mieszkań komunalnych pozostających w zasobach gminy uległa zmniejszeniu i wynosiła 300 a w przypadku mieszkań socjalnych -31. Liczba mieszkań ulega nadal pomniejszeniu i na koniec 2023 roku Gmina Łądek-Zdrój dysponowała 249 mieszkaniami komunalnymi i 27 mieszkaniami socjalnymi.

Gmina Łądek-Zdrój posiada bazę oświatową, na którą składa się Przedszkole z oddziałami integracyjnymi i żłobek gminny w Łądku-Zdroju, Zespół Szkół Publicznych w Łądku-Zdroju z podziałem na Liceum Ogólnokształcące im. Andrzeja Zawady przy ul. Polnej 2 w Łądku-Zdroju oraz Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka przy ul. Kościelnej 31 w Łądku-Zdroju a także Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Trzebieszowicach 150 z oddziałem przedszkolnym. W Gminie Łądek-Zdrój działają obecnie następujące niepubliczne placówki ochrony zdrowia, w których mieszkańcy mogą uzyskać pomoc w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej: 23 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łądku-Zdroju, Ośrodek Rehabilitacji Diennej Geovita, Fundusz Wczasów Pracowniczych Sp. z o.o. w Warszawie Oddział w Łądku-Zdroju, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sanatorium im. A. Ostrowicza w Łądku-Zdroju, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Stacja Opieki Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego, Rehabilitacji i Opieki Paliatywnej Caritas Diecezji Świdnickiej, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne "OMEGA" s.c, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. Marianny Orańskiej Praktyka Grupowa Lekarzy POZ s.c., Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Laboratorium Analizy Medycznej "ANMED", Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Vita”, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ALBA-MED”, Uzdrowisko Łądek - Długopole S.A. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz działają 2 apteki. Instytucją, która realizuje działalność kulturalną, jest Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku-Zdroju, gdzie

znajduje się dostępna dla wszystkich mieszkańców Biblioteka Publiczna. Na terenie Gminy Łądek-Zdrój główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju. Oprócz niego w gminie działają także: Dzienny Dom Senior +, Środowiskowy Dom Samopomocy, Klub Emeryta i Rencisty. Istnieje także szereg organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju lokalnego.

II. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Łądek-Zdrój.

Problematyka przemocy domowej dotyka niestety również Gminę Łądek-Zdrój. Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju i Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiają zjawisko przemocy w środowisku lokalnym na przestrzeni 3 lat:

Wskaźnik	2021	2022	2023
Liczba Niebieskich Kart (pierwsza założona niebieska karta w danej rodzinie)	24	18	14
Liczba pokrzywdzonych w tym:	35	14	18
kobiety	25	11	10
mężczyźni	4	0	2
dzieci	6	3	6
Liczba sprawców przemocy w tym:	31	14	12
kobiety	6	1	2
mężczyźni	24	13	10
dzieci	1	0	0
Skierowanie sprawy do Prokuratury	0	1	3
Skierowanie na GKRPA	16	6	7
Skierowanie matki z dziećmi do ośrodka wsparcia	0	1	0
Udzielenie pomocy psychologicznej	10	19	15

Opracowanie własne Zespołu Interdyscyplinarnego w Łądku-Zdroju

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju i Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łądek-Zdrój wynika, że na przestrzeni lat nastąpiło zmniejszenie zjawiska przemocy domowej, co przekłada się na mniejszą liczbę prowadzonych procedur Niebieskie Karty. W 2021 roku łączna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” (NK) wynosiła 24 a w 2022 roku prowadzono pracę z 21 rodzinami. W przypadku 2022 roku różnica wynika z kontynuowania dalszej pracy z rodzinami, którym wdrożono procedurę Niebieskie Karty w roku poprzednim. Podobna sytuacja występuje w 2023 roku prowadzono pracę z 21

rodzinami w ramach procedury NK przy czym w 6 rodzinach procedurę wszczęto w roku poprzednim. Główną przyczyną występowania zjawiska przemocy domowej w poprzednich latach było nadużywanie alkoholu przez członka rodziny najczęściej mężczyzn. Dane na temat zjawiska nadużywania alkoholu na terenie Gminy Łądek-Zdrój gromadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łądku-Zdroju. Z danych umieszczonych w powyższej tabeli jasno wynika, że osobami doznającymi przemocy są głównie kobiety i dzieci, a osobami stosującymi przemoc są mężczyźni.

Formy Przemocy -wskaźnik	2021	2022	2023
fizyczna	17	16	13
psychiczna	20	15	11
seksualna	0	0	1
ekonomiczna	0	0	2
Zaniedbanie dzieci	1	1	0

Opracowanie własne Zespołu Interdyscyplinarnego w Łądku-Zdroju

Według zgromadzonych danych wynika, że u większości rodzin powodem wszczynania procedury była przemoc psychiczna i fizyczna w tym uszkodzenia ciała. Przemoc jest zjawiskiem nadal wstydlwym, stąd trudność w dotarciu do rodzin, w których zachodzi konieczność objęcia specjalistyczną pomocą. Przez lata bowiem istniało społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. Nadal w wielu środowiskach zjawisko przemocy jest akceptowane społecznie. O ile w przypadku rodzin dysfunkcyjnych to sąsiedzi bądź znajomi zgłaszają fakt przemocy domowej, o tyle trudniej wykryć przemoc w rodzinach dobrze sytuowanych, w których członkowie rodziny pełnią wysokie funkcje w życiu zawodowym.

Podmiot zakładający NK-A	2021	2022	2023
Policja	19	16	14
Pomoc Społeczna/OPS	3	1	1
GKRPA	0	0	0
Oświata	2	1	3
Ochrona Zdrowia	0	0	1

Opracowanie własne Zespołu Interdyscyplinarnego w Łądku-Zdroju.

Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że najczęściej podmiotem, który wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” jest Komisarjat Policji z uwagi na interwencje domowe i bezpośredni kontakt z osobami stosującymi przemoc domową. Jak widać notuje się spadek zakładanych procedur NK. Chciałoby się wierzyć, że skala zjawiska przemocy maleje lecz

czy tak jest faktycznie? Czy zmniejszona liczba procedur Niebieskie Karty może jednak wynikać ze wstydu i strachu przed interwencją ze strony odpowiednich służb i instytucji?

Przemoc Domowa	2021	2022	2023 -na koniec września br.
Interwencje domowe	157	138	122
Doprowadzenia do wytrzeźwienia	21	24	22
Powiadomienia skierowanych do Sądu	9	13	8
Środki zapobiegawcze	1	1	2
nakazy/zakazy wobec osób stosujących przemoc domową	0	2	0
Osoby skazane za przemoc domową	3	1	3

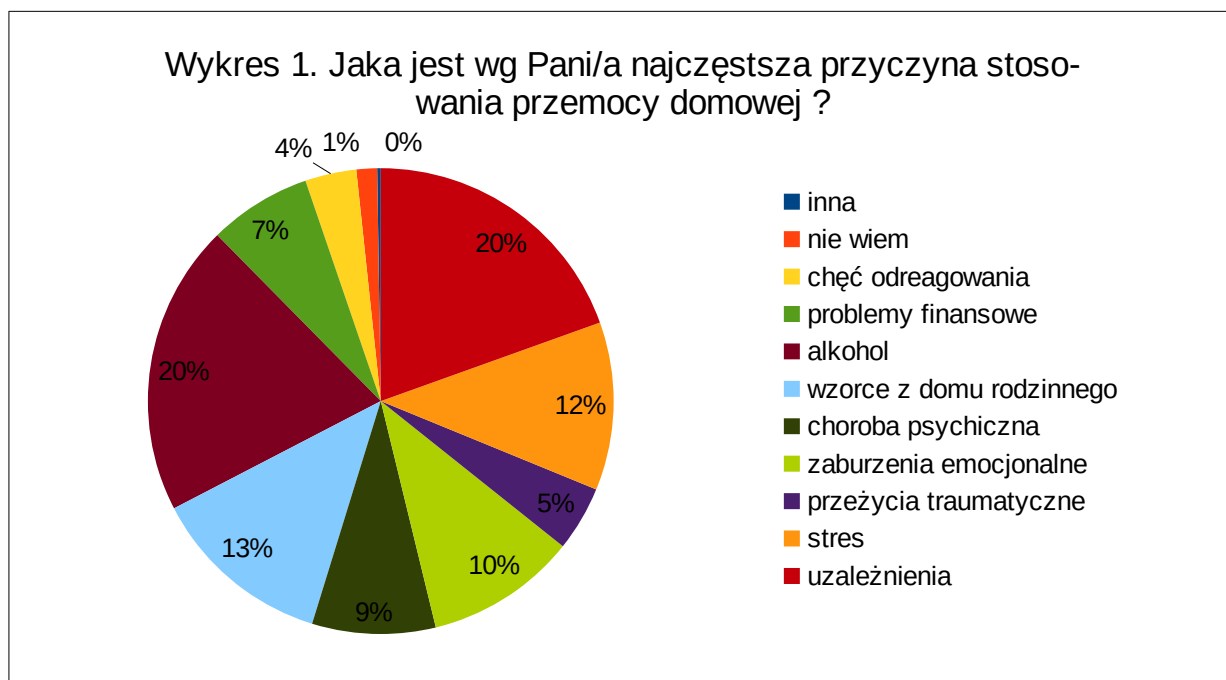
Opracowanie Komisariat Policji w Łądku-Zdroju na wniosek ZI w Łądku-Zdroju.

Powyższe dane wskazują, że na przestrzeni trzech lat interwencje domowe dotyczące przemocy zmniejszają się. Można wnioskować, że mieszkańcy Gminy Łądek-Zdrój a w tym osoby stosujące przemoc posiadają wiedzę na temat konsekwencji niewłaściwego postępowania wobec najbliższych. Mimo tego niepokojącym jest fakt, że nadal dochodzi do stosowania przemocy m.in. pod wpływem używek co pokazują dane dotyczące doprowadzenia danej osoby do wytrzeźwienia. Na bieżąco podejmowane są działania przez Komisariat Policji wobec tzw. sprawców przemocy w formie wydania nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Stosowane są również inne środki zapobiegawcze po dokonaniu analizy sytuacji domowej na miejscu zdarzenia.

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy w środowisku lokalnym została dokonana na podstawie anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych wśród rodziców uczniów Zespołu Szkół Publicznych w Łądku-Zdroju (w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Łądku-Zdroju oraz Liceum Ogólnokształcące im. Andrzeja Zawady w Łądku-Zdroju) poprzez elektroniczny dzienniczek – łączna ilość uczniów 458; Szkoły Podstawowej im. Wincentego Witosa w Trzebieszowicach- łączna ilość uczniów 87 oraz wśród osób korzystających z pomocy medycznej lokalnych przychodni zdrowia, gdzie rozdano po 50 ankiet do 4 placówek. Badania te umożliwiły dokonanie diagnozy środowiska lokalnego pod kątem występowania przemocy domowej, jej rodzajów, wsparcia ze strony instytucjonalnej czy pozyskania informacji na temat podejmowania działań profilaktycznych w celu zapobiegania występowania zjawiska przemocy na terenie Gminy Łądek-Zdrój. Do analizy przedłożono 131 wypełnionych ankiet.

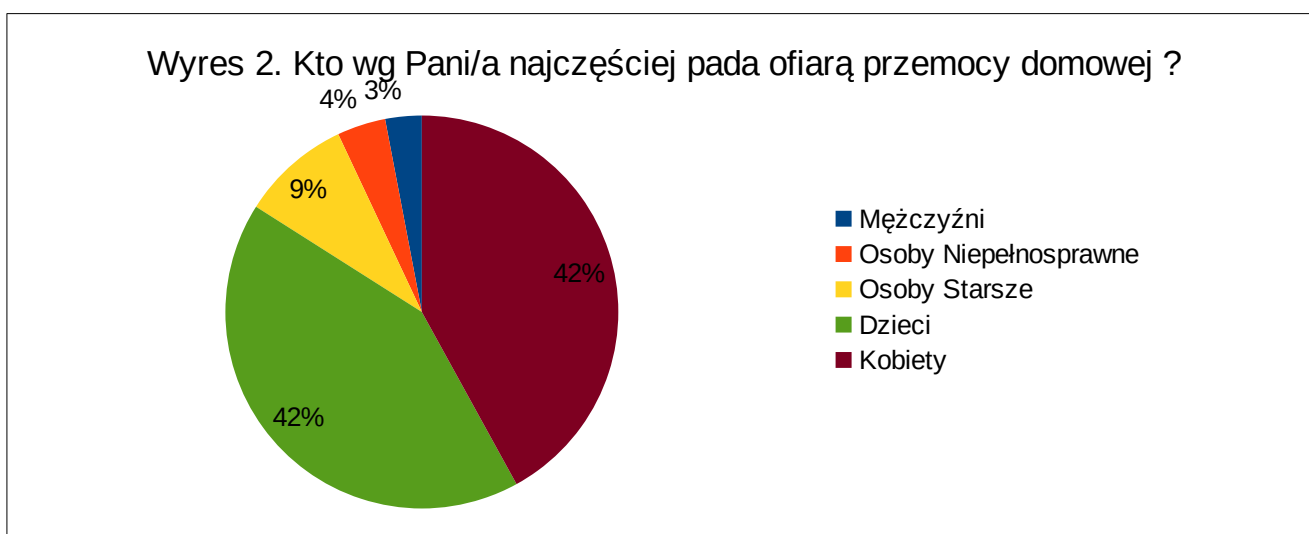
W pierwszej kolejności zapytano mieszkańców Gminy Łądek-Zdrój o najczęstszą przyczynę stosowania przemocy domowej, kto najczęściej pada ofiarą przemocy a kto jest najczęściej jej sprawcą. Czy mieszkańcy gminy spotkali się ze zjawiskiem przemocy

domowej lub o niej słyszeli i czy przemoc domowa jest zjawiskiem dość częstym. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

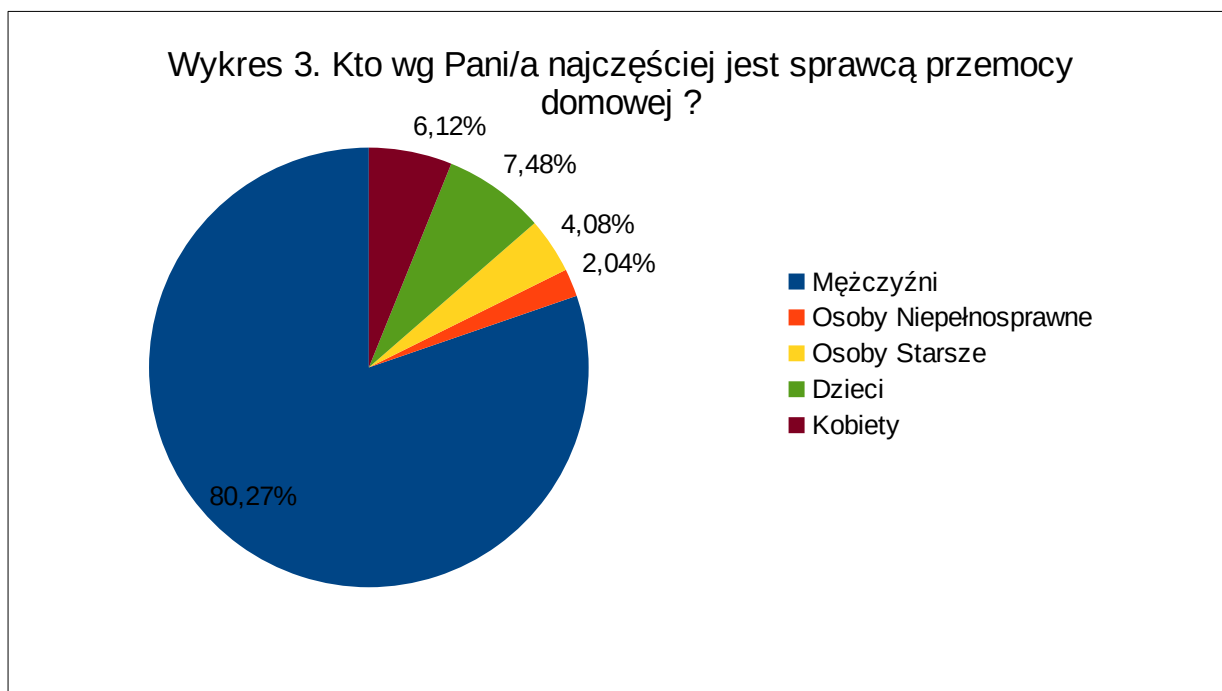
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów najczęstszym powodem przemocy domowej jest nadużywanie alkoholu (20,24%) oraz uzależnienia (19,52%). To używki są najczęstszą przyczyną nieporozumień w rodzinach. Wśród innych istotnych przyczyn ankietowane osoby wymieniły wzorce wyniesione z domu (12,62%), stres (11,67%) oraz zaburzenia emocjonalne (10,48%), które również przyczyniają się do nieporozumień w rodzinie a brak podejmowania działań celem rozwiązywania problemów skutkuje występowaniem zjawiska przemocy domowej.

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według największej grupy ankietowanych, najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety (42%) oraz dzieci (42%). Według respondentów na taki wybór odpowiedzi może mieć wpływ przekonanie, że przemoc wobec kobiet oraz dzieci wynika z nierówności sił w relacjach pomiędzy kobietami, dziećmi a mężczyznami, przy jednoczesnym zdominowaniu osób słabszych. Charakterystyczne w tym przypadku jest nierównomierne rozłożenie sił, jedna osoba jest silniejsza od drugiej, wie, że może mieć nad nią przewagę, odbiera ofierze dobra osobiste, narusza jej prawa, powoduje ból fizyczny i psychiczny.

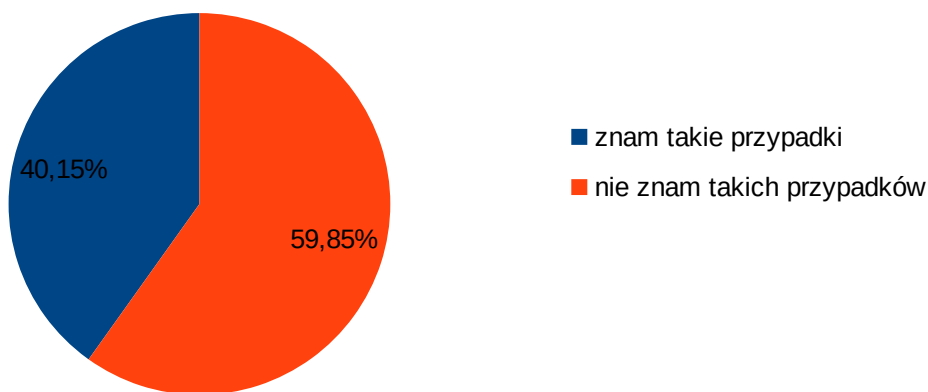

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Jeśli chodzi o sprawcę przemocy domowej ponad 80,27 % respondentów wskazało, że tą osobą są mężczyźni. Podsumowując wykresy 2 i 3 z danych wynika, że ofiarami są najczęściej kobiety i dzieci a sprawcami mężczyźni z uwagi na chociażby posiadaną przewagę siły czy przewagę psychiczną. Wiadome jest, że przemoc wynikać może z systemu przekonań danej jednostki i może być narzędziem do narzucania swoich przekonań oraz poglądów. Wielu sprawców przemocy może nadal uważać, że władza, dominacja i kontrola w relacjach rodzinnych to nieodłączny element funkcjonowania mężczyzny, co gwarantuje mu uprzywilejowaną pozycję. W związku z powyższym naturalne wydaje się im oczekiwanie, że to zdanie mężczyzny będzie najważniejsze, według nich żona i dzieci nic nie rozumieją oraz nic nie wiedzą o życiu, bo to on – mąż i ojciec – zarabia na dom i wszystkich utrzymuje.

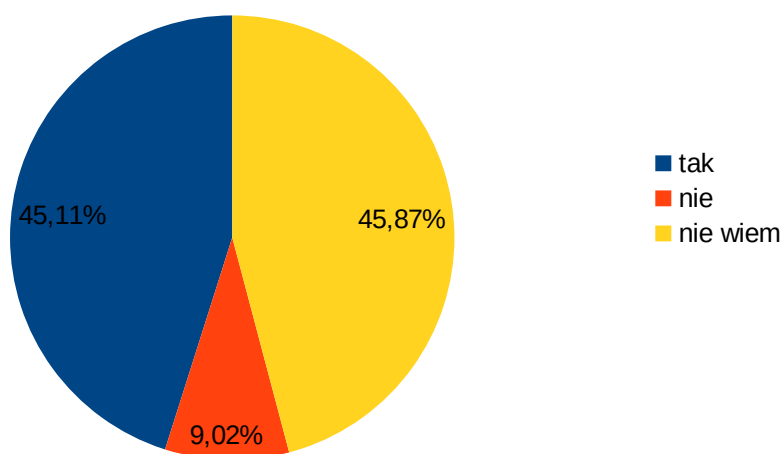
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wykres 4. Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Łądek-Zdrój ?

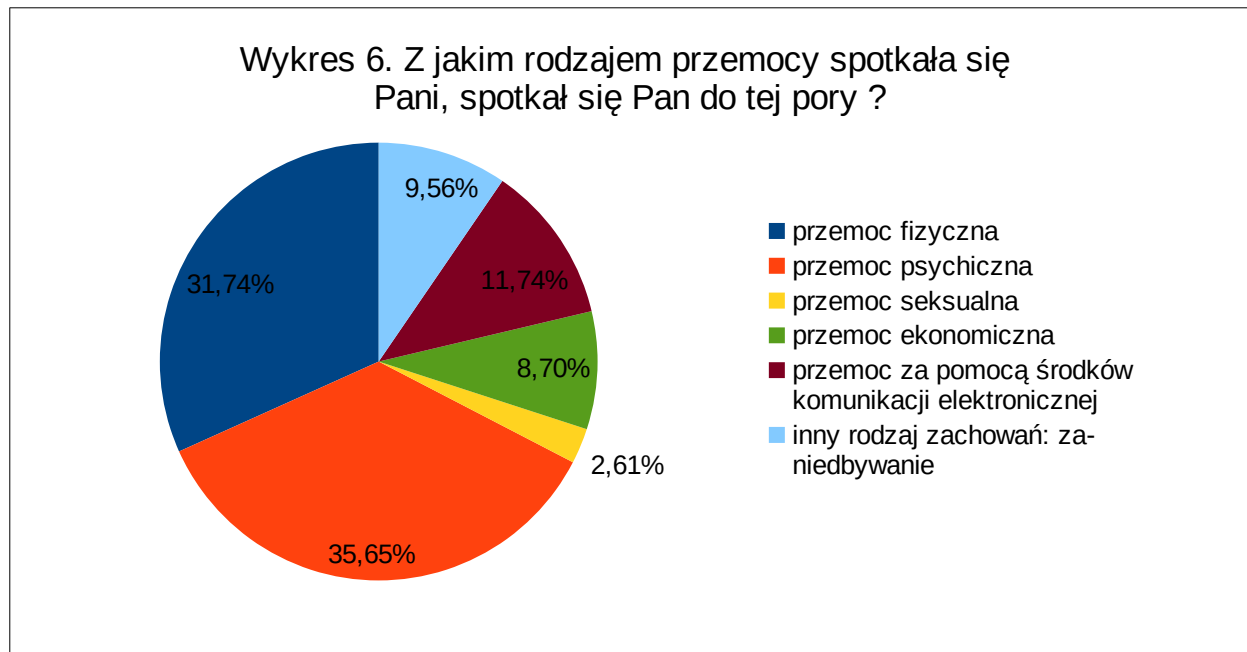
Na pytanie dotyczące znajomości występowania zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Łądek-Zdrój ankietowane osoby wskazały odpowiedź: „nie znam takich przypadków” (59,85 %). Jednakże 40,15 % zasygnalizowało, że problem jest znany, co może świadczyć o kontakcie z rodzinami, w których mógł występować problem przemocy domowej lub respondenci mogli usłyszeć o zjawisku przemocy w danej rodzinie od osób trzecich. Niewątpliwie przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do rozpoznania, w związku z czym określenie jego dokładnej skali też jest trudne. Można wywnioskować, że poziom świadomości społecznej badanych mieszkańców w obszarze przemocy w rodzinie niejednokrotnie opierać się może na stereotypach, bowiem przemoc jest utożsamiana najczęściej z bezpośrednią agresją, a w mniejszym stopniu z innymi zachowaniami, które również naruszają godność drugiej osoby jak m.in. zaniedbanie w tym nieprawidłowe żywienie, brak dbałości o higienę osobistą, izolacja, brak opieki, chłód emocjonalny. Rzutuje to m.in. na nieprawidłową ocenę postrzegania sygnałów wskazujących na występowanie przemocy domowej.

Wykres 5. Czy wg Pani/Pana przemoc domowa jest częstym zjawiskiem?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

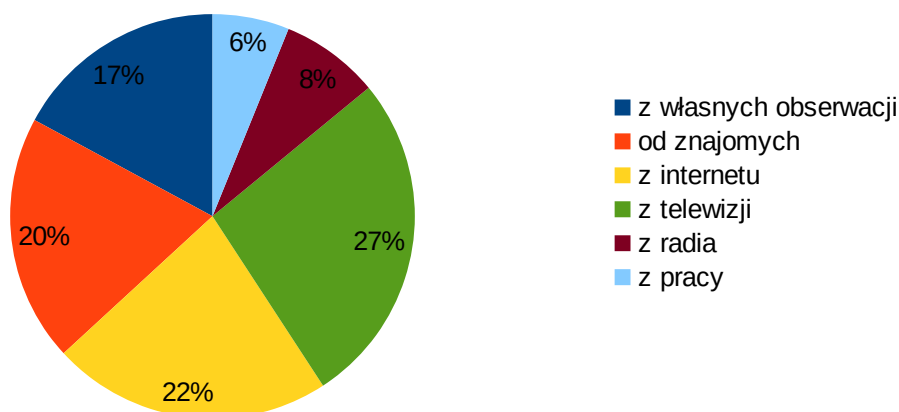
Z przedstawionych danych na wykresie nr 5 wynika, że 45,87 % respondentów wskazała twierdząco, że przemoc domowa jest zjawiskiem częstym. 45,11 % badanych osób wskazało odpowiedź: "nie wiem", którą najprawdopodobniej uznali za neutralną w stosunku do zadanego pytania. W ten sposób respondenci uniknęli wystosowywania nieuprawnionego wniosku, nie znając dokładnej odpowiedzi na powyższe pytanie.

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych odpowiadając na pytanie dotyczące wykresu nr 6 wskazała, że najczęstszymi formami przemocy domowej są przemoc fizyczna (31,74%) oraz przemoc psychiczna (35,65%). Respondenci wskazali jako trzecią formę przemocy na przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej. To forma przemocy, która jeszcze niedawno zaliczana była do tzw. stalkingu. Natomiast informację na temat przemocy respondenci uzyskują z różnych źródeł co przedstawia poniższy wykres nr 7.

Wykres 7. Od kogo najczęściej uzyskuje Pani/Pan informację nt. przemocy domowej ?

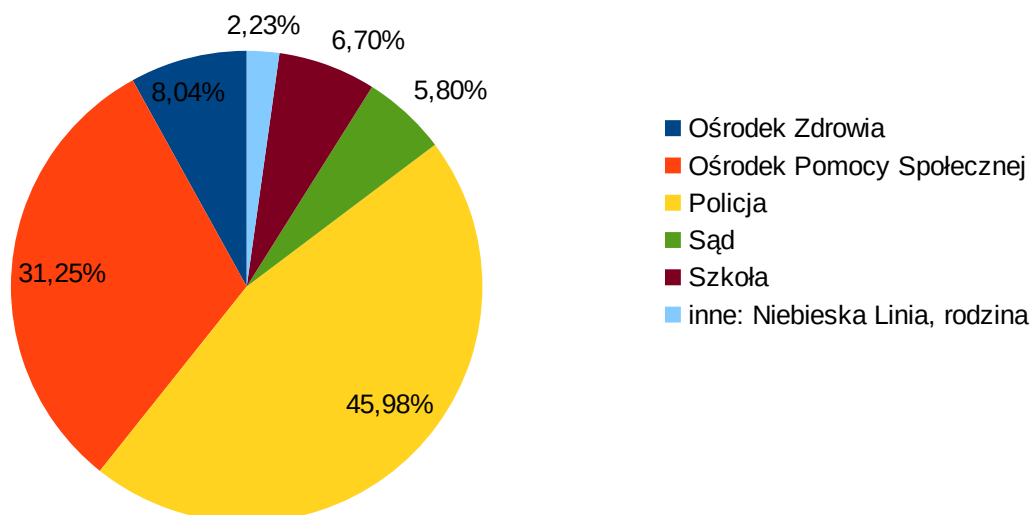

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych osób wskazała, że wiedzę na temat przemocy domowej uzyskuje z telewizji (26,75%), następnie z internetu (22%), od znajomych a na samym końcu wskazano odpowiedź z pracy (6%). Z danych można wywnioskować, że respondenci z mediów dowiadują się o zaistniałym już zjawisku przemocy domowej nagłaśnianym przez telewizję lub internet w danej rodzinie. Uzyskują również informacje na temat przeciwdziałania przemocy ze spotów reklamowych. Informacje pochodzące od znajomych lub z pracy mogą dotyczyć już konkretnego zjawiska przemocy domowej występującego wśród społeczności lokalnej. Pomimo że mieszkańcy Gminy Łądek-Zdrój większość swojego czasu spędzają w pracy, to o temacie przemocy domowej raczej nie rozmawiają i można wywnioskować, że jest to nadal temat tabu. Tę odpowiedź wskazało jedynie 6 % respondentów. Jest to niepokojące zjawisko, bowiem zasygnalizowanie występującego problemu w swojej rodzinie, u znajomych bądź z zasłyszanych informacji z otoczenia mogłoby zapobiec nieszczęściu w danej rodzinie. Takie zachowanie umożliwiłoby podjęcie szybkich działań przez odpowiednie służby bądź instytucje.

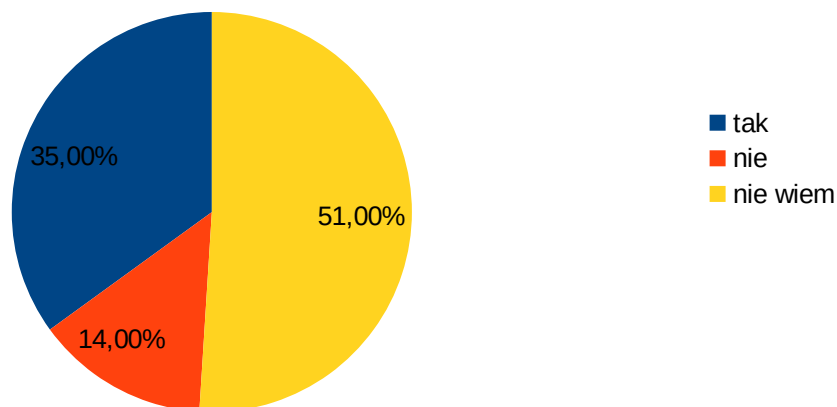
Wykres 8. Na pomoc jakich instytucji może liczyć "ofiara" przemocy domowej ?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych wskazała, że osoba doznająca przemocy może w pierwszej kolejności liczyć na pomoc ze strony Policji (45,98%), następnie wsparcie uzyska w Ośrodku Pomocy Społecznej (31,25%), w Ośrodku Zdrowia tj. lokalnych przychodniach (8,04%) a na samym końcu przez internet zgłaszając problem poprzez np. Niebieską Linie czy prosząc o pomoc rodzinę. Analizując powyższy wykres ważną informacją jest fakt, że respondenci mają wiedzę na temat instytucji wspierających jak i pomagających rodzinom w trudnych życiowych sytuacjach. Zastanawiającym jest fakt, że jedynie (2,23%) osób badanych wskazało na najbliższych, z którymi mogą porozmawiać na temat przemocy.

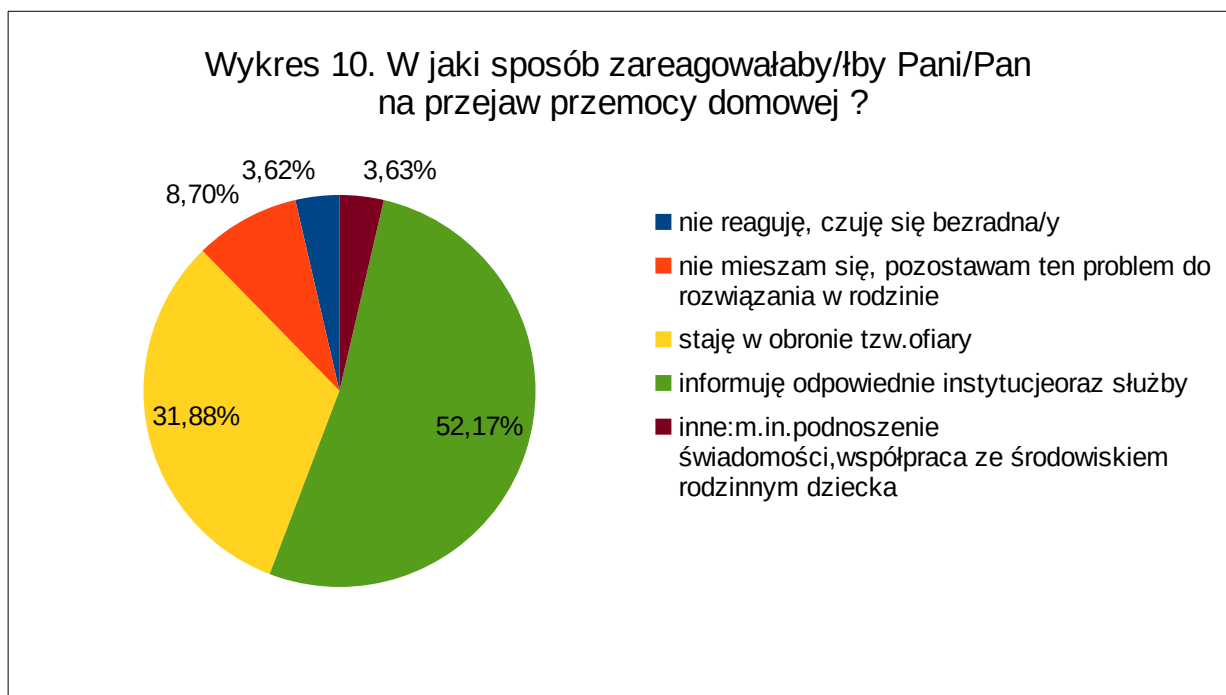
Wykres 9. Czy postrzega Pani/Pan przemoc domową jako istotny problem na terenie Gminy Łądek-Zdrój ?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Ponownie aż 51% badanych wskazała na odpowiedź „nie wiem” w przypadku pytania o przemoc domową czy jest ważnym problemem występującym w Gminie Łądek-Zdrój.

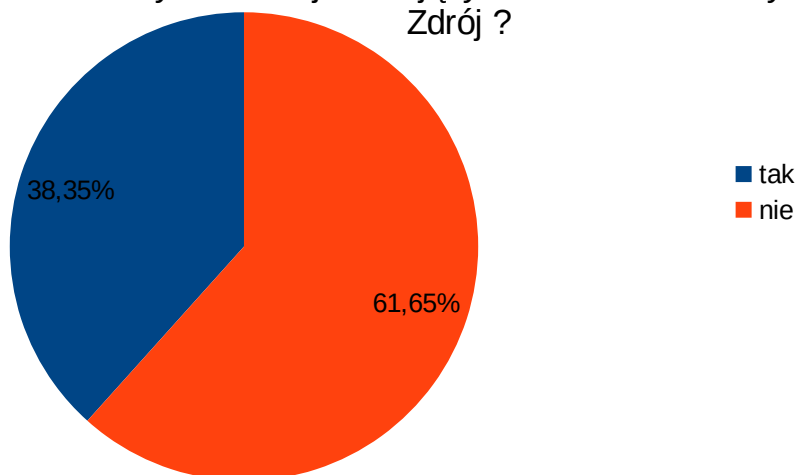
Jenak nie wiele mniej bo 35% respondentów potwierdziło, że przemoc domowa również i w naszej gminie jest istotnym problemem czyli wskazało na konieczność podejmowania działań celem przeciwdziałania temu zjawisku.

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Z analizy danych pozyskanych z wykresu nr 10 jasno wynika, że na terenie Gminy Łądek-Zdrój mieszkańcy mają świadomość informowania odpowiednich służb i instytucji o zjawisku przemocy domowej (52,17%). Badani podjęliby również działania celem obrony osoby doznającej przemocy domowej (31,88%). Niepokojący jest jednak fakt, że 8,70% respondentów zaznaczyło odpowiedź „niemieszania się w problemy innych rodzin” i czy tym samym zachowałyby bierność i nie zrobiłyby nic w przypadku udzielenia pomocy potrzebującym? Czy można tym samym wnioskować, że taka reakcja jest cichym przyzwoleniem na eskalację zjawiska przemocy występującego wśród społeczności lokalnej? Jeżeli tak, to taką postawą dajemy informację, że rodziny z problemem przemocy są pozostawione samym sobie bez jakiegokolwiek wsparcia a wystarczyłoby wtedy zaalarmować anonimowo odpowiednie instytucje czy służby.

Wykres nr 11. Czy słyszała Pani/Pan o Zespole Interdyscyplinarnym Przeciwdziałania Przemocy Domowej działającym na terenie Gminy Łądek-Zdrój ?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Na pytanie o działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Łądku-Zdroju aż 61,65 % respondentów odpowiedziało, że nie słyszało o takiej instytucji. Nasuwają się wnioski, że odpowiedzi mogły udzielić te osoby, które nigdy nie miały styczności z zespołem i nie musiały korzystać ze specjalistycznego wsparcia. Zespół został powołany 2012 roku i stale podejmuje działania celem zapobiegania zjawisku przemocy domowej na terenie Gminy Łądek-Zdrój, jednakże najwyraźniej działania te powinny być bardziej widoczne, nastawione na profilaktykę i dotarcie do większego grona społeczności lokalnej.

Na otwarte pytanie: „Jakie działania należałoby podjąć w Gminie Łądek-Zdrój celem przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej?” uzyskano następujące odpowiedzi:

- podnoszenie świadomości społeczności lokalnej o konsekwencjach stosowania przemocy domowej poprzez pogadanki, kampanie społeczne/reklamowe, edukację mieszkańców; z naciskiem na informowanie, że nie jest wstydem przyznać się do zjawiska przemocy domowej;
- edukacja dzieci i młodzieży poprzez prelekcje, spoty o tematyce przemocy; warsztaty asertywności;
- rozpowszechnianie informacji poprzez ulotki, bilbordy, plakaty z danymi adresowymi instytucji udzielającymi wsparcia na terenie Gminy Łądek-Zdrój;
- bezpłatne grupy wsparcia dla osób z problemem przemocowym;
- bezpłatny dostęp do psychologa na terenie Gminy Łądek-Zdrój; spotkania mające na celu udzielenie informacji jak reagować na przemoc wśród bliskich,
- bezpłatny kurs samoobrony;
- rozpowszechnianie ulotek, plakatów zawierających informację, dane o instytucjach pomocowych na terenie Gminy Łądek-Zdrój;

-lepsza współpraca pomiędzy instytucjami, służbami, angażowanie w pomoc danej rodzinie przedstawicieli z innych podmiotów jak szkoły, organizacje działające na rzecz wsparcia rodzin;

-poszerzyć skład Zespołu Interdyscyplinarnego o osoby obce spoza terenu Gminy;

-zwiększyć czujność sąsiedzką, reagowanie na każde wzywanie pomocy;

-pracownicy pomocy społecznej powinni mieć uprawnienia do wywiadów sąsiedzkich, a co za tym idzie pozyskiwania informacji na temat środowiska czy rodzin gdzie może dochodzić do przemocy domowej, tym samym zwiększyć obowiązki częstszych wizyt w środowiskach;

-wprowadzić bardziej zaostrzone przepisy wobec osób stosujących przemoc domową;

-zaostrzyć przepisy przyznawania świadczenia 500 +, jeden rodzic powinien pracować.

Dokonując analizy metryki ankiety tj. danych dotyczących respondentów, wynika, że największą ilość odpowiedzi uzyskano od płci żeńskiej, osób zamieszkujących od urodzenia na terenie Gminy Łądek-Zdrój głównie miasta. Najwięcej respondentów było w wieku 36-45 lat z wykształceniem średnim. Wszelkie udzielone odpowiedzi są bardzo istotne i bardzo ważne, aby móc podejmować wszelkich działań celem wspierania rodzin na terenie Gminy Łądek-Zdrój. W oparciu o powyższą diagnozę można wysunąć wnioski, że zdaniem respondentów istotną kwestią przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Łądek-Zdrój jest konieczna współpraca wielu instytucji pomocowych. Istotną kwestią są wszelkie działania polegające na wsparciu rodzin doświadczających przemocy i zagrożonych jej występowaniem. Konieczna jest organizacja wydarzeń mających na celu podniesienie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy. Takie bowiem działania mają na celu zapobiegać jak i podejmować natychmiastowe interwencje w sytuacjach koniecznych.

III. Analiza SWOT zjawiska przemocy domowej.

Opracowana diagnoza problemu przemocy domowej a także zgłaszane potrzeby i oczekiwania przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej umożliwiły sporządzenie analizy SWOT. Analiza ta posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją.

Mocne strony:

- wyspecjalizowana kadra posiadająca wiedzę z zakresu pracy z rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy domowej;
- natychmiastowa reakcja na wszelkie niepokojące zgłoszenia również na anonimowe;
- zwiększająca się świadomość lokalnego społeczeństwa dotycząca problemu przemocy domowej i podejmowanie natychmiastowych działań na sytuacje przemocowe,

- upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- udzielanie informacji o formach pomocy małoletnim doznającym przemocy domowej, o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc na terenie Gminy Łądek-Zdrój;
- funkcjonowanie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Punktu Konsultacyjnego świadczącego pomoc głównie osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej;
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zapewnienie bezpłatnego dostępu do poradnictwa psychologicznego, wsparcia z systemu pomocy społecznej, w tym pracy socjalnej;
- współpraca z instytucjami, służbami, tj. Sądem Rejonowym w Kłodzku, Komisariatem Policji w Łądku-Zdroju, Strażą Miejską w Łądku-Zdroju, Komendą Powiatową w Kłodzku, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Kłodzku, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia w Wałbrzychu oraz innymi podmiotami oferującymi wsparcie w ramach pomocy rodzinom z problemami przemocy domowej;
- działalność placówki wsparcia dziennego tj. Środowiskowego Domu Samopomocy w Łądku-Zdroju dla osób z problemami zaburzeń psychicznych;

Słabe strony:

- niewystarczająca skala działań profilaktycznych i informacyjno-edukacyjnych w zakresie agresji i przemocy;
- dotychczasowy brak działań edukacyjnych służących wzmocnieniu zadań opiekuńczych i wychowawczych wobec stosowania przemocy oraz kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową;
- zbyt mała ilość podejmowanych działań w stosunku do osób/rodzin z problemem zjawiska przemocy domowej: brak grup wsparcia, a świadczona obecnie pomoc psychologiczna tylko raz w miesiącu jest niewystarczająca;
- brak współpracy z organizacjami pozarządowymi czy związkami wyznaniowymi na terenie Gminy Łądek-Zdrój, które mogłyby wspierać Zespół Interdyscyplinarny w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- trudne warunki lokalowe do prowadzenia posiedzeń Grup Diagnostyczno-Pomocowych;

- zbyt mała ilość rozpowszechniania informacji za pomocą głównie ulotek, plakatów informacji o instytucjach/podmiotach w tym medycznych wspierających rodziny na terenie Gminy Łądek-Zdrój;

Szanse:

- możliwość pozyskania środków zewnętrznych na programy przeciwdziałania przemocy domowej;
- wzrost kompetencji pracowników służb i instytucji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej;
- zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej m. in. zapewnienie pomocy przez grupy wsparcia; punkt konsultacyjny;
- koordynacja działań, szeroka współpraca w środowisku lokalnym przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Grupy Diagnostyczno-Pomocowe przy udziale specjalistów tj. osób merytorycznie przygotowanych do pracy z rodzinami;

Zagrożenia:

- niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin;
- utrzymujące się w społeczeństwie przyzwolenie na stosowanie przemocy domowej oraz niski poziom wrażliwości na krzywdę ludzką;
- wzrastająca liczba osób wymagających podejmowania działań interdyscyplinarnych;
- pogłębiający się kryzys funkcji rodziny;
- niechęć do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych czy z porad psychologa przez osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej;
- wypalenie zawodowe członków Zespołu Interdyscyplinarnego jak i Grup Diagnostyczno-Pomocowych z nadmiaru powierzonych zadań służbowych oraz braku systemu wynagradzania pracowników za podejmowane działania w ramach przeciwdziałania przemocy domowej;

IV. Cele i zadania

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Łądek-Zdrój na lata 2024-2030 jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą,

oddziaływanie na osoby ją stosującą oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Cele szczegółowe i zadania programu:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunek działań: Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Gminy Łądek-Zdrój, w tym służb na temat zjawiska przemocy domowej, zmiana nastawienia i uwrażliwienie mieszkańców na problematykę przemocy. Poprawa jakości systemu podejmowanych działań profilaktycznych.

Zadania:

1.1 Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w gminie Łądek-Zdrój.

- Wskaźniki realizacji: liczba sprawozdań opracowanych na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego, prowadzone statystyki wobec procedur „Niebieskie Karty”; dane pozyskane od instytucji bądź służb działających na terenie Gminy Łądek-Zdrój wobec zjawiska przemocy domowej, liczba diagnoz;
- Sposób realizacji: opracowanie sprawozdań; w okresie realizacji programu zostanie przeprowadzona diagnoza zjawiska przemocy domowej na podstawie ankiet bądź innych narzędzi pomocnych przy opracowaniu dokumentu;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju, Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Miasta i Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, Placówki Oświatowe.

1.2 Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy domowej.

- Wskaźniki realizacji: liczba kampanii informacyjno-edukacyjnych;
- Sposób realizacji: organizacja kampanii na terenie Gminy;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju, Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Miasta i Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, Placówki Oświatowe.

1.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej.

- Wskaźniki realizacji: liczba zrealizowanych działań; liczba osób, którym udzielono informacji na temat przeciwdziałania przemocy domowej,
- Sposób realizacji: organizacja spotkań/pogadarek;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

1.4 Prowadzenie poradnictwa, działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych, pogadarek, warsztatów.

- Wskaźniki realizacji: ilość spotkań/pogadarek; liczba programów profilaktycznych; liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy, ilość rozpowszechnionych materiałów informacyjnych.
- Sposób realizacji: organizacja spotkań, pogadarek, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w placówkach oświatowych na terenie Gminy Łądek-Zdrój.
- Harmonogram: 2024-2030
- Realizatorzy/Partnerzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Placówki Oświatowe.

1.5 Prowadzenie edukacji w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców, w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

- Wskaźniki realizacji: liczba rodzin objętych pracą socjalną, liczba placówek prowadzących poradnictwo dla rodziców, liczba osób objętych specjalistycznym wsparciem;
- Sposób realizacji: szeroko rozumiana praca socjalna, udzielanie porad w tym w ramach spotkań;
- Harmonogram: 2024-2030
- Realizatorzy/Partnerzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju, Placówki Oświatowe.

2. Ochrona, pomoc i wsparcie osobom doznającym przemocy domowej.

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Kierunek działań: Rozwój działalności podmiotów służących udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz dopracowanie współpracy pomiędzy specjalistami w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej. Upowszechnianie informacji w zakresie form udzielania pomocy. Monitorowanie działań przemocowych.

Zadania:

2.1 Działalność Zespołu interdyscyplinarnego. Wspieranie i rozwijanie podmiotów udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.

- Wskaźnik realizacji: liczba spotkań Zespołu, liczba funkcjonujących Grup oraz posiedzeń Grup Diagnostyczno- Pomocowych, liczba rodzin objętych wsparciem;
- Sposób realizacji: działalność Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Zespół Interdyscyplinarny w Łądku-Zdroju, Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju, Komisariat Policji, Placówki Oświatowe, przedstawiciele podmiotów leczniczych.

2.2 Działalność Punktu Konsultacyjnego celem udzielenia wsparcia osobom doznającym i stosującym przemoc domową. Zapewnienie wsparcia przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej.

- Wskaźnik realizacji: liczba spotkań Punktu Konsultacyjnego w danym roku oraz liczba osób, którym udzielono wsparcia; liczba osób, które skorzystały z pomocy innych placówek świadczących pomoc, w tym w formie bezpiecznego schronienia poza terenem Gminy Łądek-Zdrój;
- Sposób realizacji: dalsza działalność Punktu Konsultacyjnego;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: samorząd gminy, Zespół Interdyscyplinarny w Łądku-Zdroju.

2.3 Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy: w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.

- Wskaźnik realizacji: liczba opracowanych materiałów informacyjnych;
- Sposób realizacji: działalność Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Zespół Interdyscyplinarny w Łądku-Zdroju, Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju, Komisariat Policji, Placówki Oświatowe, przedstawiciele podmiotów leczniczych, organizacje pozarządowe, lokalna prasa.

2.4 Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych.

- Wskaźnik realizacji: liczba osób uczestniczących w działaniach indywidualnych oraz grupowych;
- Sposób realizacji: działalność Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Zespół Interdyscyplinarny w Łądku-Zdroju, w tym GKRPA, Punkt Konsultacyjny.

2.5 Realizacja procedury „Niebieskie Karty”

- Wskaźnik realizacji: liczba wszczętych jak i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty”, liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, liczba wypełnionych formularzy „NK-A i NK-C”;
- Sposób realizacji: działalność Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Zespół Interdyscyplinarny w Łądku-Zdroju, Grupy Diagnostyczno-Pomocowe, GKRPA, przedstawiciele placówek oświatowych, leczniczych, Komisariat Policji.

2.6 Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego,

socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia.

- Wskaźnik realizacji: liczba osób objętych w/w pomocą, liczba osób uczestniczących w różnych grupach wsparcia na terenie Gminy Łądek-Zdrój;
- Sposób realizacji: podejmowanie interwencji w środowisku gdzie występuje przemoc domowa, udzielanie informacji na temat przemocy, uzyskania wsparcia na terenie Gminy Łądek-Zdrój, udzielanie pomocy socjalnej, finansowej, rzeczowej;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Zespół Interdyscyplinarny w Łądku-Zdroju, Punkt Konsultacyjny, GKRPA, przedstawiciele placówek oświatowych, leczniczych, Komisariat Policji, organizacja pozarządowa.

2.7 Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w przypadku bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia w związku z przemocą domową.

- Wskaźnik realizacji: liczba dzieci, które zostały zabezpieczone w trybie pilnym z uwagi na zagrożenie utraty zdrowia lub życia w związku z przemocą domową;
- Sposób realizacji: podejmowanie działań przez pracowników socjalnych przy współpracy z przedstawicielami innych podmiotów leczniczych i Policji;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, podmiotów leczniczych.

2.8 Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej.

- Wskaźnik realizacji: liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej i uzasadnionym przypuszczeniu o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań; liczba osób/rodzin monitorowanych po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, w tym osób po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- Sposób realizacji: podejmowanie działań przez pracowników socjalnych przy współpracy z dzielnicowymi;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Zespół Interdyscyplinarny.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunek działań: Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej. Zwiększenie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych. Rozpowszechnianie informacji na temat konsekwencji stosowania przemocy.

Zadania:

3.1 Rozpowszechnianie informatorów zawierających bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową. Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy.

- Wskaźnik realizacji: umieszczenie informatorów dwa razy w roku tj. do 15 lutego i do 15 sierpnia każdego kolejnego roku zawierających bazy teleadresowe, liczba udostępnianych materiałów informacyjnych;
- Sposób realizacji: zamieszczanie informacji na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Miasta i Gminy.

3.2 Oddziaływanie psychologiczne i terapeutyczne wobec osób stosujących przemoc domową.

- Wskaźnik realizacji: liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz psychologiczno-terapeutycznym, liczba osób zgłoszonych na leczenie odwykowe, liczba skierowanych wniosków do Prokuratury Rejonowej, liczba wypełnionych formularzy „NK-D”, liczba osób, które powróciły do zachowań przemocowych;
- Sposób realizacji: prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”, informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, kierowanie osób do programu korekcyjno-edukacyjnego oraz psychologiczno-terapeutycznego, zgłaszanie osób na leczenie odwykowe;
- Harmonogram: 2024-2030;

- Realizatorzy/Partnerzy: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Starostwo Powiatowe.

3.3 Współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej.

- Wskaźnik realizacji: liczba przekazanych organom ścigania informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc;
- Sposób realizacji: udzielenie informacji na wniosek organów ścigania czy innych służb zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- Harmonogram: 2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa.

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizacyjnych działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunek działań: Podnoszenie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Łądek-Zdrój.

Zadania:

4.1 Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

- Wskaźnik realizacji: liczba przeszkolonych uczestników z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- Sposób realizacji: wykaz osób do przeszkolenia zgodnie z obowiązkiem ustawowym; uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach;

- Harmonogram:2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy:samorząd gminny przy współpracy z samorządem powiatowym, wojewódzkim oraz firmami szkolącymi.

4.2 Specjalistyczne wsparcie dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej jak i z osobami stosującymi przemoc domową w formie grup wsparcia, superwizji.

- Wskaźnik realizacji:liczba uczestników poddanych wsparciu psychologicznemu, superwizji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- Sposób realizacji: wykaz osób do udziału w w/w formach wsparcia;
- Harmonogram:2024-2030;
- Realizatorzy/Partnerzy:samorząd gminny przy współpracy z samorządem powiatowym, wojewódzkim oraz firmami szkolącymi.

Adresaci programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 skierowany jest do mieszkańców Gminy Łądek-Zdrój, a w szczególności:

- osób doznających przemocy: w tym dzieci, współmałżonków lub partnerów, osób starszych i niepełnosprawnych;
- osób stosujących przemoc domową;
- przedstawicieli instytucji, służb, organizacji pozarządowych, które zajmują się problematyką przemocy domowej;
- społeczności lokalnej.

Realizacja programu

Realizacja programu jest możliwa wyłącznie przy współpracy instytucji, służb i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W realizację założonych działań zaangażowane będą następujące podmioty:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju
2. Zespół Interdyscyplinarny do Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Łądku-Zdroju
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łądku-Zdroju
4. Komisariat Policji w Łądku-Zdroju

5. Placówki Oświatowe na terenie Gminy Łądek-Zdrój
6. Ośrodki Zdrowia z terenu Gminy Łądek-Zdrój
7. Organizacje pozarządowe.

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Łądek-Zdrój poprzez:

- podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej;
- integrację działań wielu specjalistów merytorycznie przygotowanych do pracy nad problemem przemocy domowej;
- zwiększenie dostępności pomocy dla osób doznających przemocy oraz ich ochrona;
- zwiększenie dostępności pomocy dla osób stosujących przemoc domową w tym motywowanie i kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych;
- spadek liczby przypadków przemocy domowej, w tym praca z rodzinami, w których podejmowano ponownie interwencje;
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.

Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie jest budżet Gminy Łądek-Zdrój. Ponadto zadania Programu mogą być finansowane z dotacji, środków uzyskanych z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

Wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 będzie zarządzany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Łądku-Zdroju. Program monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny w Łądku-Zdroju. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów/partnerów do realizacji a ich skuteczność wdrażania będzie zależała m. in. od posiadanych i pozyskanych środków finansowych. Monitorowanie programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość i opracowane dane uzyskane na koniec każdego roku kalendarzowego. Stały coroczny monitoring programu ma na celu

sprawdzanie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększyć efektywność pracy podmiotów w zakresie zjawiska przemocy domowej.

Podsumowanie

Przemoc domowa to wszelkie działania, które mają na celu wykorzystywanie przewagi sił i skierowanie ich przeciw bliskiej osobie. Powoduje to zmiany psychiczne i fizyczne u tzw. ofiary. Z kolei przemoc wobec dzieci wpływa destruktywnie na całą rodzinę. Przyczyny przemocy domowej mają ścisły związek z nadużywaniem alkoholu i innych używek co przedstawiły badania ankietowe w środowisku lokalnym. Pod wpływem tych używek człowiek przestaje funkcjonować normalnie w świecie, zaciera się obraz prawidłowego funkcjonowania rodziny. Dlatego też często mówi się, że przemoc jest wyniesiona z domu rodzinnego. Jest zjawiskiem niebezpiecznym. W psychice ofiary zachodzi szereg zmian. Na skutek problemów mogą rozwijać się u takich osób depresja, zaburzenia nerwicowe, jakże trudne do wyleczenia i wymagające dłużej pracy z psychoterapeutą. Przemoc pozbawia ofiarę podstawowych potrzeb – bezpieczeństwa, stabilizacji oraz godności. Ofiary cierpią w milczeniu. Z uwagi na tzw. „trudne czasy” tj. pogoń za pieniądzem, lepszym życiem, ciągła frustracja, wzorce wyniesione z domu rodzinnego, wzorowanie się młodzieży na autorytetach o ujemnej opinii w środowisku lokalnym czy z internetu, nieumiejętność radzenia sobie z negatywnymi emocjami prowadzi do zjawiska przemocy, która występowała od zawsze i chyba nigdy nie zniknie. Działania w zakresie pomocy ofiarom przemocy pozostawiają nadal wiele do życzenia. Jednak z każdym rokiem sytuacja się poprawia, a świadomość społeczna w tej kwestii wzrasta. Oprócz pomocy instytucji i organizacji, ważna jest także reakcja społeczeństwa. Informowanie o takich przypadkach, pomoc ofiarom przemocy w rodzinie, wsparcie ich może pomóc kolejnym osobom wyzwolić się z kręgu przemocy. W oparciu o zgromadzone dane, wiadomości opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Łądek-Zdrój ma na celu zaangażować lokalne instytucje oraz służby do aktywnej współpracy na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.

UZASADNIENIE

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łądek – Zdrój na lata 2024-2030

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023, poz. 535) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej, w tym prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Program będący przedmiotem niniejszej uchwały został opracowany w oparciu o Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na 2024 - 2030 r. z uwzględnieniem potrzeb, możliwości i zasobów gminy Łądek - Zdrój. Obowiązujący do tej pory Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Łądek – Zdrój zakończy się w grudniu 2024 r.

Z uwagi na zmianę przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej należało dostosować Program z uwzględnieniem zapisów obowiązujących. Mając na względzie powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Burmistrz Łądka-Zdroju

Roman Kaczmarczyk